

Hodnocení vývoje v uplynulém roce

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2006, v06-12</i>
Realizátor:	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. – 11. 12. 2006</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1119</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PD.1</i>
Zveřejněno dne:	<i>18. ledna 2007</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

Všem dotázaným jsme v prosinci 2006 položili následující otázku: „Řekl byste, že se v České republice za tento rok situace v následujících oblastech zlepšila, zhoršila nebo se nezměnila?“ Výsledky zachycují tabulky 1 a 2.

Tabulka 1: Vývoj situace v ČR v jednotlivých oblastech v uplynulém roce (%)

	Rozhodně se zlepšila	Spíše se zlepšila	Nezměnila se	Spíše se zhoršila	Rozhodně se zhoršila
životní prostředí	5	33	44	13	2
zdravotnictví	1	13	44	32	7
vztahy ČR se zahraničím	4	28	50	6	0
školy	1	16	56	16	1
fungování hospodářství	2	21	39	27	4
bezpečnost občanů, tzv. obecná kriminalita	0	8	41	36	12
kultura	5	25	54	7	1
situace v armádě	2	18	41	6	1
fungování úřadů	1	10	53	24	5
sociální jistoty	1	9	42	32	11
nezaměstnanost	0	16	41	25	11
soudnictví	1	7	51	21	5
přistěhovalectví	1	3	38	26	8
korupce	0	1	24	48	21
hospodářská kriminalita	0	2	26	45	19
zemědělství	1	5	36	36	9
politická situace v ČR	1	4	23	39	30
možnost účasti občanů na rozhodování o věcech veřejných	1	8	56	18	10
životní úroveň	1	19	49	23	5
věda a výzkum	2	19	42	4	1
postavení ČR v EU	2	19	46	9	2
dopravní obslužnost	2	11	41	31	10
nabídka zboží a služeb	11	45	39	2	1
dodržování lidských práv	2	10	63	10	2
právní prostředí	1	5	51	19	5

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Tabulka 2: Časové srovnání hodnocení vývoje v předcházejícím roce

	leden 2003	leden 2004	prosinec 2004	prosinec 2005	prosinec 2006
	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
životní prostředí	36/16	39/8	41/10	40/14	38/15
zdravotnictví	11/41	2/76	16/33	10/45	14/39
vztahy ČR se zahraničím	36/9	33/7	35/5	32/7	32/6
školství	9/28	9/43	11/26	19/19	17/17
fungování hospodářství	12/41	7/53	13/46	28/25	23/31
bezpečnost občanů, tzv. obecná kriminalita	10/45	7/56	6/53	7/52	8/48
kultura	24/11	27/10	29/7	32/10	30/8
situace v armádě	21/26	23/30	23/18	26/9	20/7
fungování úřadů	9/39	11/36	12/33	11/29	11/29
sociální jistoty	7/42	4/69	4/60	8/48	10/43
nezaměstnanost	2/75	1/90	4/69	11/50	16/36
soudnictví	6/29	4/42	5/33	6/33	8/26
přistěhovalectví	4/37	4/38	5/37	5/34	4/34
korupce	2/33	2/54	3/64	3/70	1/69
hospodářská kriminalita	4/53	3/52	4/61	3/64	2/64
zemědělství	3/59	5/53	7/34	6/44	6/45
politická situace v ČR	8/43	5/38	7/53	8/42	5/69
možnost účasti občanů na rozhodování o věcech veřejných	11/23	9/29	11/26	9/23	9/28
životní úroveň	13/32	10/51	14/44	19/33	20/28
věda a výzkum	16/11	15/17	17/10	25/5	21/5
postavení ČR v EU ¹	*	*	*	18/14	21/11
dopravní obslužnost	9/43	13/36	16/26	18/32	13/41
nabídka zboží a služeb	57/4	58/5	58/4	61/4	56/3
dodržování lidských práv	14/15	14/16	12/14	12/16	12/12
právní prostředí	7/22	7/28	7/27	7/28	6/24

Poznámka: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi nevíám a nezměnila se.

V hodnocení vývoje situace v uplynulém roce² se česká veřejnost nejkritičtěji staví vedle tradičně vysoko postavených problémů korupce a hospodářské kriminality k současné politické situaci v České republice, což patrně odráží dlouhodobý stav bezvládní a bezvýsledná jednání o sestavení vlády po červnových volbách do Poslanecké sněmovny. V těchto oblastech se podíl respondentů konstatujících zhoršení situace pohyboval vysoko nad úrovní jedné poloviny, řádově okolo dvou třetin. Jednoznačná převaha kritických vyjádření nad pozitivními se objevila také v případě obecné kriminality a bezpečnosti občanů, zemědělství, sociálních jistot, dopravní obslužnosti a zdravotnictví s podíly kritických hlasů v rozmezí řádově od dvou pětín do necelé poloviny a podílem pozitivních vyjádření nepřekračujícím významněji úroveň jedné desetiny. Podíl respondentů konstatujících zhoršení, který více či méně výrazně převažoval nad podílem dotázaných vyjadřujících opačný názor, šetření zaregistrovalo i u nezaměstnanosti, přistěhovalectví, soudnictví, právního prostředí, fungování úřadů, možnosti občanů podílet se na rozhodování o veřejných záležitostech, životní úrovni a fungování hospodářství, i když v těchto případech byl rozdíl mezi oběma protichůdnými stanovisky méně příkrý nebo se alespoň výrazně největší část dotázaných uchýlila k odpovědi, že se situace v příslušné oblasti za uplynulý rok nezměnila. Oblasti jako školství či dodržování lidských práv byly hodnoceny nejčastěji jako beze změn, přičemž podíly „zlepšení“ a „zhoršení“ zde zůstaly přibližně vyrovnané. Převaha výroků o zlepšení situace nad opačným

¹ Až do roku 2004 se tato položka baterie týkala vstupu ČR do EU. Z tohoto důvodu nelze výsledky z let 2005 a 2006 srovnat s výsledky z předchozích šetření.

² Do tohoto hodnocení se bez ohledu na formulaci položené otázky vždy velmi výrazně promítá celková spokojenost či nespokojenost se stavem příslušné oblasti. Z tohoto důvodu velká část odpovědí konstatujících „zlepšení“ či naopak „zhoršení“ situace v uplynulém roce nemusí být reflexí nějaké pocíťované změny, ale projekcí vlastní subjektivní spokojenosti či naopak nespokojenosti s tím, jak se stávající situace jeví danému respondentovi.

hodnocením byla zjištěna u životního prostředí, vztahů se zahraničím, postavení ČR v EU, kultury, situace v armádě nebo vědy a výzkumu. Jednoznačně nejlépe hodnocenou položku, u níž zlepšení konstatovaly necelé tři pětiny dotázaných, představuje nabídka zboží a služeb.

Z časového srovnání, které ukazuje tabulka 2, vyplývá, že oproti minulému šetření z prosince 2005 se zdaleka nejvýrazněji změnilo hodnocení politické situace v ČR, kde se podíl kritických vyjádření zvýšil o 27 procentních bodů. Další posuny už zdaleka tak výrazné nebyly. Určité zhoršení se objevilo v případě hodnocení fungování hospodářství, které je však v dlouhodobější retrospekci stále vnímáno relativně příznivě, a dále v trochu výraznější podobě u dopravní obslužnosti, kam se pravděpodobně mohly promítat poslední změny v jízdních řádech spojené v některých případech s citelnou redukcí existujících vlakových či autobusových spojů. Mírný pokles vyjádření představujících pozitivní hodnocení bez adekvátního vzestupu kritických ohlasů se vyskytl i v odpovědích týkajících se armády a naopak nevelký vzestup kritiky šetření zaznamenalo u možnosti občanů podílet se na rozhodování o veřejných záležitostech. Výraznější posun opačným směrem nastal v případě nezaměstnanosti, mírné zlepšení v hodnocení se objevilo i v případě soudnictví, zdravotnictví, sociálních jistot a životní úrovně.